

Викладачі мають забезпечити якісне викладання матеріалу, повний та своєчасний доступ студентів до необхідних матеріалів для самостійної підготовки (методичних вказівок, конспектів лекцій тощо). При проведенні практичних занять, лабораторних робіт та виконанні курсового проектування викладач повинен впевнитись у тому, що студент засвоїв матеріал та здобув результати самостійно, без списування та сторонньої допомоги.

У свою чергу студенти мають докладати зусиль для вивчення дисципліни та здобуття запланованих компетенцій і чесно виконувати поставлені завдання.

Контроль і оцінювання здобутих студентами знань викладач має проводити об'єктивно, на однакових для всіх студентів прозорих умовах. Студент повинен знати і розуміти критерії оцінювання для уникнення непорозумінь. Під час контролю знань студенти не можуть користуватися допоміжними матеріалами (конспектами, підручниками), крім довідкових. Тобто має проводитися оцінка власних знань та навичок студента, а не його вміння списувати.

В. І. Коваленко

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Якісна реалізація освітнього процесу в сучасній вищій школі неможлива без дотримання студентами та викладачами принципів академічної доброчесності, що згідно з оновленим Законом України «Про освіту» трактуються як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- неупередженість оцінювання знань здобувачів освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Аналітичною групою міжнародної організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) у 2017 році було проведено дослідження аспектів реалізації принципу доброчесності в українській освітній системі. У звіті висвітлено загальні фактори, що породжують проблеми з академічною доброчесністю в системі освіти України. Основні недоліки системи вищої освіти України, за висновками дослідників, у сфері академічної доброчесності пов'язані з обмеженістю чинного законодавства, відсутністю чітких етичних норм, вразливістю процедур оцінювання та виявлення існуючих порушень, безкарністю вчинків у цій галузі. Крім цього, виокремлено фактори, що є стимулами відповідних порушень, – слаборозвинена культура доброчесності в навчанні, слабка внутрішня мотивація серед здобувачів освіти.

Проблема реалізації принципів доброчесності в академічному освітньому процесі в Україні має складну соціально-економічну основу. Вона має бути предметом цілеспрямованої державної політики та об'єднувати зусилля учасників навчального процесу, роботодавців і держави на рівні законодавчих та центральних органів виконавчої влади.

М. Г. Давиденко

ПОЗАНАВЧАЛЬНІ ФАКТОРИ ВІДБУДОВИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кількість ЗВО, розташованих на території України, та обсяг їхнього контингенту у свій час було встановлено виходячи з потреб забезпечення фахівцями не тільки її тогочасного господарства, а й багатьох прилеглих та віддалених регіонів нинішнього зарубіжжя. Велика кількість діючих промислових та транспортних підприємств, дослідницьких організацій, інших об'єктів і всередині України потребувала щорічно великої кількості нових фахівців. За сприятливої тогочасної демографічної ситуації це забезпечувало багаторазово більшу кількість абітурієнтів, аніж зараз, а відтак – можливість вельми ретельного відбору вступників. Кількість тих з них, хто став студентом, мала великий «запас» відносно до існуючих потреб. Це забезпечувало можливість чималого відсіву й на стадії